

Asia: VN/21650/2023

Suomen Teollisuussijoitus Oy:n (Tesi) sijoitusstrategiatyöryhmän raportti

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriö

Toimitetaan lausuntopalvelu.fi -palvelun kautta

Viite: VN/21650/2023

Keskuskauppakamarin lausunto Suomen Teollisuussijoitus Oy:n (Tesi) sijoitusstrategiatyöryhmän raportista

Keskuskauppakamari kiittää mahdollisuudesta lausua työryhmän ehdotuksesta Suomen Teollisuussijoitus Oy:n (Tesi) uudeksi teollisuuspoliittiseksi sijoitustoiminnan strategiaksi.

Yleistä

Tesin sijoitusstrategian uudistaminen liittyy pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmaan perustuvaan hankkeeseen, jossa valtion kotimaista pääomasijoitus- ja yritysrahoitustoimintaa on tarkoitus tehostaa yhdistämällä Business Finland Venture Capital Oy, Ilmastorahasto Oy ja Oppiva Invest Oy Suomen Teollisuussijoitus Oy:n omistukseen. Asiaan liittyvä hallituksen esitys (HE 86/2024 vp) on parhaillaan eduskunnan käsiteltävänä.

Hallituksen esityksen mukaan Tesin tarkoituksena olisi jatkossa ”edistää erityisesti suomalaisten pienten ja keskisuurten yritysten kasvua sekä uudistaa suomalaista teollisuutta ja

elinkeinorakennetta. Toiminnan tarkoituksena on lisäksi vauhdittaa uusiin teknologioihin ja vähemmän ympäristöä kuormittavaan ja kestävään elinkeinotoimintaan siirtymiseen liittyviä investointeja Suomessa sekä kehittää pääomasijoitusmarkkinaa ja korjata yritysten rahoituksen tarjonnassa esiintyviä puutteita.” Keskuskauppakamari kannattaa hallitusohjelman tavoitetta ja hallituksen esityksessä ehdotettua Tesin toiminnan tarkoitusta.

Ehdotetusta sijoitusstrategiasta

Keskuskauppakamari toteaa, että Tesillä on merkittävä rooli suomalaisten pääomarahastojen ankkurisijoittajana, jonka mukana olo helpottaa myös ulkomaisten sijoittajien hankintaa suomalaisiin pääomarahastoihin. Keskuskauppakamari katsoo, että suomalaisen pääomasijoitusmarkkinan toimivuuden kannalta on tärkeää, että Teollisuussijoituksella on tällainen ankkurisijoittajan rooli jatkossakin.

Keskuskauppakamari pitää kannatettavana, että Tesin sijoituksilla pyritään erityisesti täydentämään markkinaehtoisen rahoituksen aukkoja. Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, että sijoitustoiminta on markkinaehtoista ja se ei kilpaile yksityisten toimijoiden kanssa.

Tesin sijoitustoiminnan riskienhallinnan ja yksityisten sijoitusten vivuttamismahdollisuuksien näkökulmasta Keskuskauppakamari katsoo, että Tesin sijoitusten tulisi jatkossakin kohdistua pääasiallisesti pääomasijoitusrahastoihin. Ehdotetussa strategiassa painotus on tarpeettoman paljon suorissa sijoituksissa. Pidämme ehdotettua mahdollisuutta toimia lead-sijoittajana ongelmallisena sikäli, että se on omiaan johtamaan kilpailutilanteeseen yksityisten rahoittajien kanssa ja vaikeuttamaan markkinaehtoisia sijoitusmahdollisuuksia.

Strategian jatkovalmistelussa tulisi varmistua siitä, että Tesillä on mahdollisuus tukea ns. mittelstand-yritysten syntyä. Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan buyout-rahastoilla on tärkeä rooli mittelstand-yritysten kehittämisestä, mistä syystä työryhmän ehdotusta luopua kokonaan sijoituksista buyout-rahastoihin tulisi harkita uudelleen.

Keskuskauppakamari suhtautuu varauksellisesti myös uusiin rahastoihin kohdistuvaan kahden varankeruukierroksen rajaukseen. Suomalaisen pääomasijoitusmarkkinan toimivuuden ja kansainvälisen houkuttelevuuden näkökulmasta voisi olla perustellumpaa, että Tesi voisi sijoittaa useammalla varainkeruukierroksella mutta siten, että rahoitussitoumuksen koko pienenesi myöhemmillä varainkeruukierroksilla.

Suoria sijoituksia ei ole tarpeen sulkea kategorisesti pois. Keskuskauppakamari pitää sinänsä perusteltuna, että suorien sijoitusten määrä kasvaa erityisesti lisäpääomituksen myötä. Uudessa

teollisuuspoliittisessa erityistehtävässä korostuu kiristynyt kansainvälinen kilpailutilanne, jossa erityisesti puhtaan siirtymän sekä joidenkin muiden toimialojen teollisista investoinneista kilpaillaan Yhdysvaltojen ja Euroopan välillä sekä EU:n sisällä valtiontukien avulla. Toimintaympäristöön heijastuvat myös geopoliittiset jännitteet sekä rahoitusmarkkinoiden tilanne, jossa rahoituksen saatavuus investointeihin on vaikeutunut ja kustannukset nousseet.

Suorilla sijoituksilla voi siten olla tarpeellinen rooli esimerkiksi merkittävien teollisten hankkeiden tai kasvavien teknologiayhtiöiden rahoituspohjan varmistamisessa. Keskuskauppakamari katsoo kuitenkin, että esityksen jatkovalmistelussa on löydettävä parempi tasapaino rahastosijoitusten ja suorien sijoitusten.

Keskuskauppakamari kiinnittää lisäksi huomiota strategian toteuttamisen aikatauluun. Mahdolliset muutokset Tesin sijoitusstrategiassa tulisi toteuttaa niin, etteivät muutokset ole omiaan aiheuttamaan markkinahäiriöitä nykyisessä markkinatilanteessa.

Säkinen Teppo
Keskuskauppakamari